

Radio- og tv-nævnets
Årsberetning
2003

MEDIESEKRETARIATET

Vognmagergade 10, 1.
1120 KØBENHAVN K
TELEFON 33 18 68 68
FAX 33 18 68 69
rtv@mediesekretariat.dk
www.mediesekretariat.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
1. Nævnets etablering og sammensætning.....	5
2. Lokalradio- og tv-området.....	7
3. Tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer.....	16
4. Registrering af satellit- og kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed.....	25
5. Udbud af radiokanaler.....	26
6. Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den fjerde, den femte og den sjette radiokanal.....	27
7. Reklameområdet.....	29
8. Høringssvar.....	38
9. Internationalt samarbejde.....	39

Indledning

Radio- og tv-nævnets virke i året 2003 var naturligvis præget af formandens, professor, dr. jur. Mogens Koktvedgaards sygdom og død i sommeren 2003. På trods af svær sygdom virkede Mogens Koktvedgaard til det sidste og nåede bl.a. at sætte sit fingeraftryk på det store forberedende arbejde, der lå til grund for bortauktionen af den 5. og den 6. landsdækkende FM-kanal, der blev afholdt den 18. juni 2003. Nævnets næstformand, Hans Henrik Brydenscholt, der ligesom Mogens Koktvedgaard har en mangeårig erfaring inden for medieområdet, har siden sommeren 2003 fungeret som formand for Radio- og tv-nævnet.

Auktionen, der blev afholdt i auktionshuset Bruun-Rasmussen, var nok den mest spektakulære begivenhed i Nævnets virke i det forløbne år; i hvert tilfælde den begivenhed, der tiltrak sig den største mediemæssige interesse med omtale i såvel danske som udenlandske medier. Selve auktionshandlingen blev således fulgt tæt af såvel DR som TV 2/Danmark A/S. Som omtalt i Nævnets årsberetning var der 8 tilmeldte deltagere i auktionen, hvor budene faldt tæt. Efter en meget spændende auktionshandling, hvor snart den ene, snart den anden deltager lå på højeste bud, lød det endelige bud fra Sky Radio på den 5. kanal på 54 mio. kr. årligt, mens Talpa Radios endelige bud på den 6. radiokanal lød på 22,5 mio. kr. årligt.

På lokalradioområdet har Nævnets virke været præget af den reviderede radio- og fjernsynslov, der trådte i kraft den 1. januar 2003. For området betød loven en liberalisering af adgangen til at indgå networking-samarbejder med andre radio- og tv-foretagender. Loven medførte tillige en ophævelse af hovedparten af de tidligere geografiske og organisatoriske krav på området. Ændringerne indebar således en afskaffelse af de regler i den tidligere radio- og fjernsynslov, som havde til formål at sikre, at lokal programvirksomhed skulle udøves af selvstændige, lokale selskaber og lignende. En anden væsentlig ændring af loven, der samtidig betød en udvidelse af Radio- og tv-nævnets kompetence, var, at tilsynsmyndigheden med radio- og tv-stationer med tilladelse til networking, overgik fra de lokale nævn til Radio- og tv-nævnet. Da Radio- og tv-nævnet alene af geografiske årsager ikke har mulighed for at følge programvirksomheden i de mange lokale radio- og tv-stationer med tilladelse til networking, der fungerer spredt ud over landet, betød denne ændring, at Radio- og tv-nævnet i høj grad må forlade sig på, at de lokale nævn orienterer Radio- og tv-nævnet om forhold, som falder ind under Nævnets tilsynskompetence. Radio- og tv-nævnet har således også i det forløbne år haft et godt og tillidsfuldt samarbejde med flere lokale nævn landet over om disse tilsynssager. Antallet af sager på lokalradio- og tv-området, som Radio- og tv-nævnet har behandlet, har ligget nogenlunde på samme niveau som tidligere år.

Også på tilskudsområdet har året været præget af ændringer i regelsæt samt i de økonomiske rammer for ydelse af tilskud til lokale radio- og tv-stationer. Det er klart, at det ikke altid har været ganske nemt for de lokale radio- og tv-stationer at blive udsat for de ændringer i tilskudsreglerne, der er nærmere omtalt i årsberetningen; Radio- og tv-nævnet har eksempelvis været tvunget til at yde halvårige i stedet for som normalt helårige tilskud til stationerne, ligesom stationerne naturligvis ikke har været glade for de nedskæringer, der er sket i de samlede tilskudsbeløb. Radio- og tv-nævnet og dets sekretariat har dog også i det forløbne år haft et godt og tæt samarbejde med hele området, og det er vores indtryk, at såvel de lokale nævn som de enkelte tilskudsmodtagere har været indstillede på klare de udfordringer, som området har været udsat for.

Hvad angår fremtiden for lokalradio- og –tv-området har Nævnets fungerende formand, H. H. Brydesholt og dele af Mediesekretariatet deltaget i den af kulturministeren nedsatte Arbejdsgruppe vedr. den fremtidige ordning på lokalradio- og –tv-området, der afsluttede sit arbejde i november måned 2003 med aflevering af en rapport til Kulturministeriet. Arbejdet i arbejdsgruppen og resultaterne af dens arbejde har været fulgt ganske tæt af aktørerne på lokalradio- og –tv-området, og spekulationerne har været mange om den fremtidige ordning. Ikke mindst den reviderede radio- og fjernsynslovs bestemmelse om, at programtilladelser udstedt efter 1. januar 2003 længst kunne løbe til 2. marts 2004 gav anledning til mange henvendelser til Nævn og sekretariat om, hvad der skulle ske efter denne dato, og den midlertidige forlængelsesmulighed til nu 2. marts 2005 har ikke gjort spekulationerne mindre.

Også reklameområdet har været underkastet ændringer i det forløbne år. Som nævnt trådte en ny også på reklameområdet liberaliseret radio- og fjernsynslov i kraft med virkning fra 1. januar 2003. Herefter blev Radio- og tv-nævnets kompetence indenfor reklame udvidet fra tidligere kun at tage stilling til reklamers indhold, til nu også at tage stilling til reklamers placering, omfang og identifikation. Adgangen til at udsende reklamer for lægemidler er tilmed ny, hvorefter det er tilladt at udsende reklamer for håndkøbsmedicin. Ændringen betød endvidere, at det blev tilladt at reklamere for alkoholholdige drikke. Nævnet træffer også afgørelse om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer. Nævnet kan påtale overtrædelser af reglerne og kan i sager om reklamers indhold pålægge indehaveren af en tilladelse eller registrering til radio- og fjernsynsvirksomhed at offentliggøre afgørelsen.

I 2003 behandlede Radio- og tv-nævnet i alt ti sager. Seks af sagerne vedrørte indholdet af reklamer, hvoraf de fleste angik kravet om, at reklamer i radio og fjernsyn skal være sømmelige og være udformet med behørig social ansvarsfølelse. Herudover har Nævnet truffet to afgørelse vedrørende skjult reklame. Endelig angik to sager omfanget og placeringen af reklamer.

Endelig kan nævnes, at Radio- og tv-nævnet åbnede en ny online-klageadgang over overtrædelser af reklame- og sponsoreringsregler den 27. november 2003.

1. Nævnets etablering og sammensætning

Etablering

Radio- og tv-nævnet er nedsat af kulturministeren i henhold til § 33 a i den nu tidligere lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (lovbekendtgørelse nr. 701 af 15. juli 2001). Nævnet, der nedsættes for fire år ad gangen, består af syv medlemmer, der tilsammen skal repræsentere juridisk, økonomisk/administrativ, erhvervsmæssig og mediemæssig/kulturel sagkundskab.

Bestemmelsen om nedsættelse af Radio- og tv-nævnet trådte i kraft pr. 1. januar 2001. Samtidig blev Udvalget vedr. Lokal Radio og TV, Radio- og TV-Reklame-nævnet samt Satellit- og Kabelnævnet nedlagt, og deres opgaver blev overført til Radio- og tv-nævnet.

Sammensætning

Radio- og tv-nævnets sammensætning er for perioden 1. januar 2001 til 31. december 2004:

Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard, formand
Landsdommer H. H. Brydesholt, næstformand
Konsulent, cand.merc. Marianne Bugge Hansen
Operachef Kasper Bech Holten
Direktør, cand.jur. Finn Kern
Professor, dr.pæd. Birgitte Tufte
Producer Vibeke Windeløv

Nævnets formand, professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard afgik desværre ved døden den 29. juni 2003 og Nævnets næstformand, tidligere landsdommer Hans Henrik Brydesholt har siden da varetaget funktionen som formand for Nævnet.

Afdelingsingeniør Jarl Risum, IT- og Telestyrelsen, er som særligt sagkyndig tilknyttet underudvalget vedr. lokal radio og tv i henhold til § 3 i bekendtgørelse om forretningsorden for Radio- og tv-nævnet.

Radio- og tv-nævnet har holdt 9 møder i 2003.

Sekretariatsopgaverne for Radio- og tv-nævnet varetages af Mediesekretariatet.

I Nævnmøderne deltager direktør Erik Nordahl Svendsen, specialkonsulent Jette Fievé, specialkonsulent Anders Clemensen, fuldmægtig Nina Bjørner og

fuldmægtig Henrik Birkvad, der er Radio- og tv-nævnets sekretær.
Kontorfuldmægtig Jannie Nielsen har fungeret som referent for Lokalgruppen.

Kulturministeren har fastsat forretningsordenen for Radio- og tv-nævnet i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001.

Radio- og tv-nævnets opgaver

Lokal radio og fjernsyn

Radio- og tv-nævnet træffer afgørelse i klagesager om lokale nævns afslag på ansøgninger om tilladelse til lokal programvirksomhed, lokale nævns inddragelse af tilladelse til lokal programvirksomhed samt afgørelse om indstilling af programvirksomhed, der udøves ved hjælp af fællesantenneanlæg. Radio- og tv-nævnet fører tilsyn med programmer, der udsendes samtidig af flere tilladelsehavere eller udsendes i medfør af et fast samarbejdsforhold med andre radio- og fjernsynsforetagender om programvirksomheden (networking), påtaler overtrædelser af loven, bestemmelser fastsat efter loven og vilkår for tilladelse til programvirksomhed og kan inddrage tilladelsen samt træffe afgørelse om indstilling af programvirksomheden.

Radio- og tv-nævnet har efter loven mulighed for på eget initiativ at tage en sag op til behandling, uanset at sagen efter de almindelige regler henhører under de lokale nævns kompetence.

Derudover træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse i sager om nedsættelse af fælleskommunale nævn. Radio- og tv-nævnet yder drifts- og programtilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer samt tilskud til uddannelsesaktiviteter og til medieskoletjenestevirksomhed. Efter forhandling med IT- og Telestyrelsen træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse om fordeling af sendemuligheder på de lokale områder under hensynstagen til de frekvensmæssige muligheder.

Radio- og tv-reklamer

Nævnet træffer den endelige administrative afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer samt i sager om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter udsendt i reklameindslag.

Herudover træffer Nævnet afgørelse i sager om identifikation, placering og omfang af reklamer samt i sager om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer. Undtaget herfra er sager om identifikation, placering og omfang af reklamer samt om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer på lokale radio- og tv-stationer, der ikke er networking-stationer.

Registrering af foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg til områder, der går ud over ét lokalt område.

Radio- og tv-nævnet registrerer foretagender, der udøver programvirksomhed ved hjælp af satellit eller ved hjælp af kabelanlæg til områder, der går ud over ét lokalt område. Nævnet fører tilsyn med, om programvirksomheden opfylder lovens krav

Landsdækkende og regional programvirksomhed med særlig tilladelse.

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til spredning af landsdækkende og regionale programmer ved hjælp af jordbaserede sendenet. Nævnet fører tilsyn med programvirksomheden.

Der er givet tilladelse til en fjerde landsdækkende jordbaseret FM-radiokanal, hvor programtilladelsen blev tildelt DR, til en femte næsten landsdækkende FM-radiokanal (Sky Radio) samt til en sjette FM-kanal, der dækker knap 40 % af befolkningen (Talpa/100 FM).

Distribution af lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet.

Radio- og tv-nævnet udsteder efter udbud tilladelse til distribution af danske og udenlandske lyd- og billedprogrammer ved hjælp af jordbaserede digitale tv-sendenet og fører tilsyn med virksomheden.

Andet

Udover ovenstående opgaver rådgiver Radio- og tv-nævnet kulturministeren om radio- og tv-spørgsmål.

Sekretariatet

Mediesekretariatet
Vognmagergade 10-1
1120 Kbh. K.
Telefon: 33 18 68 68
Telefax:: 33 28 68 69

www.mediesekretariat.dk

[e-mail-adresse: rtv@mediesekretariat.dk](mailto:rtv@mediesekretariat.dk)

2. Lokalradio- og tv-området

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001 om forretningsordenen for Radio- og tv-nævnet opretter Nævnet sagsforberedende underudvalg

vedrørende nævnets opgaver på lokal radio- og tv-området samt på reklame- og sponsorområdet. Nævnets fg. formand, tidligere landsdommer Hans Henrik Brydesholt leder begge grupper. I underudvalget vedrørende lokal radio- og tv-området (Lokalgruppen) har herudover konsulent Marianne Bugge Hansen, operachef Kasper Bech Holten og producer Vibeke Windeløv været medlemmer. Afdelingsingeniør Jarl Risum, IT- og Telestyrelsen, har været tilknyttet underudvalget som særligt sagkyndig. Lokalgruppen har holdt 9 sagsforberedende møder.

2.1 Opgaver på lokalradio- og tv-området

Radio- og tv-nævnet træffer afgørelse i klagesager om lokale nævns afslag på ansøgninger om tilladelse til lokal programvirksomhed, lokale nævns inddragelse af tilladelse til lokal programvirksomhed samt afgørelse om indstilling af programvirksomhed, der udøves ved hjælp af fællesantenneanlæg. Nævnet fører tilsyn med programmer, der udsendes samtidig af flere tilladelsehavere eller udsendes i medfør af fast samarbejdsforhold med andre radio- og fjernsynsforetagender om programvirksomheden (networking), påtaler overtrædelser af loven, bestemmelser fastsat efter loven og vilkår for tilladelser og kan inddrage tilladelsen eller træffe afgørelse om indstilling af registreret programvirksomhed.

Derudover træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse i sager om nedsættelse af fælleskommunale nævn. Radio- og tv-nævnet yder drifts- og programtilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer, uddannelsestilskud samt tilskud til medieskolevirksomhed. Efter forhandling med IT- og Telestyrelsen træffer Radio- og tv-nævnet afgørelse om fordeling af sendemuligheder på de lokale områder under hensynstagen til de frekvensmæssige muligheder.

Radio- og tv-nævnet har efter loven mulighed for på eget initiativ at tage en sag op til behandling, uanset at sagen efter de almindelige regler henhører under de lokale nævns kompetence.

Repræsentation i arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige lokaleradio- og tv-ordning.

I henhold til den mediepolitiske aftale for perioden 2002-2006 blev der i 2002 nedsat en arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige lokalradio- og -tv-ordning. Arbejdsgruppen skulle fremkomme med forslag til, hvordan den fremtidige lokalradio- og tv-ordning bedst sikrer både kommercielle lokale radio- og tv-stationer og ikke-kommercielle græsrodsstationer i en længere årrække.

Arbejdsgruppen afsluttede sin arbejde i november måned 2003 med aflevering af en rapport til Kulturministeriet.

Hans Henrik Brydesholt har været medlem af arbejdsgruppen, hvis sekretariat var Mediesekretariatet.

2.2 Sager i 2003

Lokalradio- og tv-området var i 2003 kendetegnet ved, at Radio- og tv-nævnet, foruden klager over afslag på ansøgning om programtilladelse og inddragelse af tilladelse til programvirksomhed, også modtog klager, der omhandlede spørgsmål, som ikke tidligere har været behandlet. Disse spørgsmål vil specielt blive omtalt under afsnittet "Principielle afgørelser".

Sekretariatet for Radio- og tv-nævnet giver gerne en generel rådgivning til lokale nævn, både hvad angår spørgsmål om radio- og tv-lovgivningen og om sagsbehandlingen. Af hensyn til Radio- og tv-nævnets funktion som ankeinstans, kan sekretariatet imidlertid ikke tage stilling i konkrete sager. Sekretariatet redegør for praksis og henviser hyppigt til årsberetninger fra såvel Nævnet som det tidligere "Udvalget vedr. Lokal Radio og TV", hvor alle væsentlige afgørelser er omtalt. Ligeledes opfordres de lokale nævn til at udveksle erfaringer med andre lokale nævn, som har haft lignende spørgsmål til behandling.

Flere klager over de lokale nævns afgørelser indeholdt som tidligere år også klager over de lokale nævns sagsbehandling, f.eks. manglende begrundelse af afslag på ansøgning, klager over langsommelig sagsbehandling, inhabilitet i forbindelse med vurdering af ansøgninger etc. Nævnet behandler disse klager samtidig med selve klagesagen.

Radio- og tv-nævnet har ikke i 2003 behandlet dispensationsansøgninger om udvidelser af nævn.

Eftersom Radio- og tv-nævnet er tillagt den endelige administrative afgørelse i de konkrete sager, er kulturministeren afskåret fra at gå ind i sagerne. Såfremt der er politisk interesse om en sag, kan ministeren udelukkende orientere om den afgørelse, som Radio- og tv-nævnet har truffet. Et eksempel fra 2003, som illustrerer dette, er Nævnets behandling af sagen om Hampepartiet i Lokalradionævnet i København, der omtales nærmere i afsnittet om principielle afgørelser

Radio- og tv-nævnets konkrete sager i 2003

Radio- og tv-nævnet har i 2003 behandlet syv klager over afslag på ansøgninger om tilladelse til lokal programvirksomhed. I fem af sagerne fik klager ikke medhold, mens Nævnet i én af sagerne gav klager medhold og pålagde det lokale nævn at tage sagen om programtilladelse op igen med henblik på at udstede en tilladelse til programvirksomhed. I den sidste af disse sager afholdt Radio- og tv-nævnet et møde med det lokale nævn, hvor man opnåede enighed om, at klagers ansøgning i en snarlig ansøgningsrunde ville indgå på lige fod med alle andre ansøgere. På denne baggrund besluttede Nævnet ikke at foretage sig videre i anledning af klagen.

Radio- og tv-nævnet har endvidere behandlet to klagesager, hvori tidligere udmeldte frekvenser spillede en central rolle. I den ene sag ønskede en radio at bibeholde sin hidtidige frekvens frem for at skulle skifte til en anden frekvens i forbindelse med oprettelsen af den 5. og den 6. FM-baserede radiokanal; den anden sag drejede sig om et lokalt nævns ønske til Radio- og tv-nævnet om inddragelse af en tilladelseshavers programtilladelse til den ene af to frekvenser, idet tilladelseshaveren ikke havde etableret en antenne på adressen, hvortil der af IT- og Telestyrelsen var givet frekvenstilladelse. Herudover har Radio- og tv-nævnet behandlet fem andre klagesager, nemlig én om et lokalt nævns fastsættelse af vilkår i programtilladelsen, og én sag om anvendelse af to frekvenser på samme sendemast til udsendelse af det samme program. Endelig har Nævnet behandlet én klagesag om placeringen af sendetid for ikke-kommercielle tv-stationer på en TvDanmark-station, én sag om afviklingsprisen for udsendelse af ikke-kommercielle tv-stationers programmer på en anden TvDanmark-station og endelig én sag om tilbagebetaling af programtilskud for 2002 fra en radio. Da disse tre sager har en meget konkret og enkeltstående karakter, vil de ikke blive nærmere omtalt i det følgende.

Endelig har Nævnet behandlet en række anmodninger om tildeling af supplerende frekvenser og diverse henvendelser fra lokale nævn, tilladelseshavere og borgere.

2.2.1 Afslag på ansøgninger om programtilladelse

Radio- og tv-nævnet har i 2003 behandlet klager over afslag på ansøgning om programtilladelse vedrørende:

- Foreningen Radio Jubbas
- Foreningen for Lokal-TV i Sønderborg og omegn
- Radio Mojn ApS
- Sønderborg & Omegns Lokalradio Forening
- Radio 2 A/S
- Foreningen Roskilde 2003
- Skanderborg Lokalradio

Et afslag fra et lokalt radionævn på en ansøgning om tilladelse til lokal radiovirksomhed skyldes typisk, at det lokale nævn vurderer, at én ansøger frem for en anden bedst opfylder det lokale nævns ønsker/krav til programvirksomheden. Radio- og fjernsynslovens centrale krav til de lokale nævn i denne henseende er, at det enkelte lokale nævn skal søge at sikre en samlet programvirksomhed af alsidig karakter. Afslagene er udtryk for, at efterspørgslen på sendemuligheder i det lokale område er større, end der er mulighed for at imødekomme. Det lokale nævn må derfor udøve et skøn over hvilke ansøgere, der skal have tilladelse, med henblik på at opnå et alsidigt lokalt programudbud. I

stigende grad ønsker ansøgerne at få mulighed for at indgå i et networking-samarbejde med allerede eksisterende radioer, hvorved de enkelte stationers profil til en vis grad udviskes. Det lokale nævns krav til den lokale dækning, og ansøgernes tilbud om dækning af det lokale stofområde bliver derfor ofte den afgørende faktor for de lokale nævn ved beslutningen om, hvilken ansøger, der skal tildeles programtilladelsen.

Som et eksempel herpå kan nævnes klagesagerne fra henholdsvis Radio 2 A/S og Foreningen Roskilde 2003. I disse sager, der begge relaterer sig til Roskilde-området, påstod ansøgerne, at de i højere grad end den ansøger, som det lokale nævn havde tildelt programtilladelsen, ville kunne opfylde de lokale nævns ønsker om en god dækning af det lokale stofområde. For begge klager gjaldt det, at de kritiserede det lokale nævns vurdering af den ansøger, der fik programtilladelsen, og betvivlede, at denne ansøger kunne leve op til de løfter om dækning af det lokale stof, der var en vigtig årsag til, at det lokale nævn havde foretrukket denne ansøger. I begge disse klagesager, var klager repræsenteret af et advokatfirma. Det er noget, der sker i stigende omfang, og er vel en konsekvens af de betydelige økonomiske interesser, der er knyttet til de enkelte radio- og tv-projekter. Denne professionalisering af området bevirker, at de enkelte lokale nævn i højere grad end tidligere tvinges til en nøje overvejelse af, hvorledes eksempelvis vilkår i programtilladelserne formuleres, således at det tilsigtede resultat kan stå for en juridisk prøvelse.

I forbindelse med dette skal det understreges, at de lokale nævn, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 2, har mulighed for at formulere en lokal mediepolitik med angivelse af de programtyper, der vil blive foretrukket ved ansøgningsrunder, hvor der er flere ansøgere, end der med rimelighed er plads til på frekvensen. Spørgsmålet om lokal mediepolitik blev blandt andre spørgsmål behandlet i klagesagen fra Foreningen for Lokal-TV i Sønderborg og omegn, der illustrerer Nævnet praksis om, at krav i en lokal mediepolitik kun kan benyttes i en prioriteringsituation mellem flere ansøgere. Det lokale nævn havde således i den konkrete sag som én af sine begrundelser for afslag på programtilladelse anført, at man ønskede at prioritere en programvirksomhed med vægt på et lokalt islæt og en lokal nyhedsformidling i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 8, stk. 2. Radio- og tv-nævnet anførte hertil, at da der i den konkrete sag kun var én ansøger, ville der ikke være tale om at prioritere mellem forskellige ansøgere, ligesom sådanne hensyn i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 2, skal udmeldes i forbindelse med indkaldelse af ansøgninger. Da der ikke var tale om at prioritere mellem forskellige ansøgere, og da det lokale nævns politik på dette område ikke var udmeldt på forhånd, fandt Radio- og tv-nævnet ikke, at det lokale nævns henvisning til disse hensyn kunne tillægges særlig vægt ved behandlingen af den nye ansøgers klage over at have fået afslag på at bruge ledig frekvensplads.

2.2.2. Inddragelse af tilladelse til programvirksomhed

Radio- og tv-nævnet traf i 2003 én afgørelse af denne sagstype, nemlig i sagen om MixFM Radio Horns Herred

Baggrunden for denne sag var, at det lokale nævn tidligere havde givet radioen Mix FM Radio Horns Herred en programtilladelse, der indebar benyttelse af to frekvenser, ligesom der efterfølgende tillige var givet en programtilladelse til en anden radio, der indebar benyttelse af den ene af disse frekvenser. Problemet var nu, at den radio, der først havde fået programtilladelsen i ledig sendetid, ikke fysisk havde etableret en antenne på adressen, hvortil der af IT- og Telestyrelsen var givet en frekvenstilladelse. Det var derfor ikke muligt for den anden radio, der havde fået programtilladelse i området, at indgå i et sendesamvirke og dermed at sende på frekvensen. Da Mix FM Radio Horns Herred havde tilladelse til networking-virksomhed, havde Radio- og tv-nævnet i henhold til lovens § 65, stk. 2, tilsynsmyndigheden over radioen og den deraf følgende kompetence til i henhold til lovens § 66, stk. 1, at inddrage tilladelsen. Det er Radio- og tv-nævnets praksis, at der som udgangspunkt først skal gives en advarsel, før der kan være tale om en midlertidig eller en endelig inddragelse af en programtilladelse. I den konkrete afgørelse lagde Radio- og tv-nævnet bl.a. vægt på, at det lokale nævn i forhold til radioen adskillige gange havde fastsat frister for radioen til at begrunde programvirksomhed på frekvensen, uden at dette blev efterlevet. Grundet det lange tidsrum hvor dette havde stået på, fandt Nævnet, at der var grundlag for en umiddelbar, endelig inddragelse af radioens programtilladelse. I Nævnets vurdering heraf indgik, at en midlertidig inddragelse af programtilladelsen ville medføre, at den anden tilladelseshaver måtte tåle en yderligere udsættelse af sin udnyttelse af sin programtilladelse.

Konsekvensen af en inddragelse af tilladelsen til programvirksomhed på frekvensen var herefter i henhold til § 32, stk. 2, i lov nr. 421 af 6. juni 2002 om radiofrekvenser, at den af IT- og Telestyrelsen og Telestyrelsen udstedte tilladelse til anvendelse af radiofrekvenser til den første radio bortfaldt for så vidt angik den ene frekvens, hvorefter den anden radio kunne søge IT- og Telestyrelsen om den tekniske tilladelse.

2.2.3. Overholdelse af vilkår for tilladelsen og løfter i programplanen

Radio- og tv-nævnet behandlede en klage fra Radio Holsted A/S over to af de vilkår, som det lokale nævn havde fastsat i radioens programtilladelse:

- et krav om, at mindst 15 % af radioens programflade skal bestå af lokalproducerede programmer
- at radioen skal føre en logbog over stationens udsendelser

Baggrunden for sidstnævnte krav var at lette gennemførelse af det lokale nævns tilsyn med radioens programvirksomhed.

For så vidt angår kravet om mindst 15 % lokale programmer anførte radioens advokat, at et sådant krav savnede hjemmel i radio- og fjernsynsloven og i bekendtgørelsen, ligesom det anførtes, at for en musikradio, hvor som udgangspunkt i hvert fald 80 % af udsendelsestiden går med udsendelse af musik, ville et sådant krav gøre det næsten umuligt at drive lokalradiovirksomhed.

Hvad angik kravet om førelse af en logbog anførte radioens advokat, at man ikke kunne påføre radioen så store administrative byrder, at en rentabel drift af radioen bliver næsten umulig.

Radio- og tv-nævnet udtalte bl.a., at § 59 i radio- og fjernsynsloven giver de lokale nævn mulighed for at prioritere lokal nyhedsformidling ved beslutningen om, hvilken ansøger, der skal have en programtilladelse. Det fremgår således af lovbemærkningerne til § 59, ”at det vil være op til de lokale nævn ved behandlingen af ansøgninger at tage stilling til, om radio- eller tv-virksomheden skal have et lokalt islæt, f.eks. ved – således som enkelte nævn allerede gør – at fastsætte en vis andel lokal produktion som vilkår for programtilladelsen ....”

Som det fremgår af de citerede lovbemærkninger er der ikke taget stilling til, om der eksisterer en vis overgrænse for omfanget af den lokale produktion, som de enkelte lokale nævn kan prioritere, men Radio- og tv-nævnet pegede i den konkrete sag på, at et krav om 15 % af lokale produktioner ikke kan betegnes som et usædvanligt eller som et urealistisk krav til ansøgerne. Dette krav måtte således anses som liggende indenfor de vide rammer, der sædvanligvis indrømmes de lokale nævn ved vurderingen af, hvorledes kravet i radio- og fjernsynslovens § 59 om en samlet programvirksomhed af alsidig karakter bedst opfyldes.

Kravet om førelse af en logbog gik ud på, at radioen hver dag på et skema skulle opgive en procentangivelse for andelen af de lokalproducerede programmer, således at det lokale nævn kunne sikre sig, at radioen stedse havde kravet om andelen af lokalt stof for øje. Nævnet fandt ikke, at der var tale om en saglig arbejdskrævende procedure, og at lokalradionævnets krav lå inden for det skøn, der måtte indrømmes de lokale nævn ved tilrettelæggelsen af tilsynsproceduren.

2.2.4. Øvrige forhold

Radio- og tv-nævnet behandlede en sag, der var rejst af det lokale radio- og fjernsynsnævn i Sallingsund, Spøttrup, Sundsøre, Vinderup og Skive kommuner, hvori nævnet anmodede Radio- og tv-nævnet om tilladelse til, at Radio Skive kunne få lov til at beholde sin hidtidige frekvens frem for at skulle skifte til en ny frekvens i forbindelse med indførelse af den 5. og den 6. FM-baserede radiokanal. Det specielle ved denne anmodning var, at en bibeholdelse af radioens hidtidige frekvens faktisk under de nye forhold ville medføre en teknisk dårligere dækning end den nye frekvens, der var blevet tilbudt radioen og nævnet.

Radio- og tv-nævnet gav –efter at have indhentet en udtalelse fra IT- og Telestyrelsen - det lokale nævn og radioen afslag. Man kunne ikke blot kan tage hensyn til radioens og det lokale nævns aktuelle vurderinger af behovet for en rimelig dækning af lokalområdet frekvenser. Der må også tages hensyn til, at en ringere dækning i lokalområdet i givet fald måtte tåles af alle efterfølgende lokalradioer på frekvensen. Det kunne give anledning til senere ønsker om tildeling af nye frekvenser til området. Resultatet kunne blive, at der skulle anvendes yderligere frekvenser fra den samlede sparsomme frekvenspulje. Så Skive radioen måtte på linie med andre berørte lokalradioer finde sig i de ulemper, der er forbundet med at skifte frekvens.

2.2.5. Principielle sager

Anvendelse af to frekvenser fra samme sendemast

I en sag, hvor en lokalradio ønskede at udsende det samme program på to forskellige frekvenser fra den samme sendemast for at opnå en mere tilfredsstillende dækning af lokalområdet, udtalte Radio- og tv-nævnet, at man generelt er af den opfattelse, at det vil være i strid med de gældende kriterier for anvendelsen af frekvenser til lokalradio-formål at sende på flere frekvenser fra samme position, idet frekvenser må anses som et begrænset offentligt gode. Det kunne ikke udelukkes, at en anvendelse af to frekvenser, som beskrevet af radioen, kunne medføre en mindre forbedring af rækkevidden, men hensynet til den samlede frekvensøkonomi vejede efter Radio- og tv-nævnets opfattelse tungere.

Radio- og tv-nævnet præciserende dog, at det ikke på forhånd vil være udelukket, at en radio får tilladelse til at benytte flere frekvenser, når blot der er tale om udsendelse fra andre mastepositioner, og der er tale om en væsentlig forbedring af modtageforholdene for dele af nævnsområdet. Radio- og tv-nævnet forudsætter i denne forbindelse, at senderne på de andre mastepositioner i alt væsentligt benyttes til at dække geografiske områder inden for det lokale nævns område, der ikke dækkes af den oprindelige sender.

Inhabilitet i lokalnævn

Hampepartiet, der er repræsenteret i det københavnske lokalradionævn, havde i forbindelse med, at lokalradionævnet til Radio- og tv-nævnet skulle afgive en indstilling om tildeling af programtilskud til de enkelte ansøgende radio- og tv-stationer, skrevet til samtlige radio- og tv-stationer i området og bedt stationerne svare på, om de gik ind for fri cannabis eller ej. Hvis stationen svarede, at den gik ind for fri cannabis, ville Hampepartiet stemme ja til stationens ansøgning om programtilskud. Hvis stationen svarede, at man gik imod fri cannabis, ville Hampepartiet stemme nej til stationens ansøgning. Hvis stationen svarede ved ikke (eller ikke svarede overhovedet) ville Hampepartiet hverken stemme for eller imod stationens ansøgning. Sagen vakte en del opmærksomhed også politisk, idet

Folketingets Kulturudvalg stillede spørgsmål til kulturministeren. Kulturministeren oplyste, at ministeren ikke havde instruktionsbeføjelse overfor hverken det lokale nævn eller Radio- og tv-nævnet. Ministeren afventede Nævnets afgørelse af en klage i sagen fra en af programtilskudsansøgerne.

Radio- og tv-nævnet afgjorde, at Hampepartiets på forhånd erklærede holdning til, hvorledes man ville stille sig til de enkelte radioers ansøgninger, var af usaglig karakter, og at Hampepartiet i henhold til forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5, måtte anses som værende inhabilt i forhold til ansøgerne. Som følge heraf burde partiets repræsentant ikke have deltaget i det møde, hvor ansøgningerne blev behandlet, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 3.

Da det imidlertid fremgik af sagens oplysninger, at ingen af lokalradionævnets indstillinger til Radio- og tv-nævnet om ydelse af programtilskud havde været influerede af Hampepartiet, fandt Radio- og tv-nævnet ikke, at en konkret væsentlighedsbedømmelse af tilsidesættelsen af sagsbehandlingsreglerne medførte, at de afgivne indstillinger skulle tilsidesættes som ugyldige.

På denne baggrund behandlede Radio- og tv-nævnet således i henhold til § 68 i lov nr. 1052 af 17. december 2002 om radio- og fjernsynsvirksomhed de indkomne ansøgninger og indstillinger fra Lokalradionævnet i København.

2.2.6. Tilsynssager

Som nævnt ovenfor under omtalen af de to klagesager fra Roskilde-området blev der rejst tvivl om, hvorvidt den radio, den fik tildelt programtilladelsen, Radio Upstairs, kunne leve op til de løfter om andelen og kvaliteten af dækningen af det lokale stof, som radioen havde fremsat i sine programplaner. Sagen gav anledning til den del presseomtale, hvor det blev antydnet, at det lokale nævn havde truffet sin beslutning om tildeling af programtilladelse på et ufuldstændigt og et urealistisk grundlag. Det lokale nævn havde i programtilladelsens vilkår fastsat, at radioen med nogle måneders intervaller skulle indberette til det lokale nævn, hvorledes det gik med realiseringen af de mål for dækningen af det lokale stof, som radioen havde stillet i udsigt. Da radioen havde tilladelse til networking og derfor underlagt Radio- og tv-nævnets tilsynsmyndighed, aftale Nævnet med det lokale nævn, at det lokale nævn til Radio- og tv-nævnet skulle fremkomme med udtalelser om, hvorledes man vurderede stationens opfyldelse af den lovede programplan.

På baggrund af det lokale nævns indstilling og efter Radio- og tv-nævnets selvstændige efterprøvelse af radioens oplysninger om udbygningen af det lokale stof, etablering af en lokalredaktion og andre oplysninger konstaterede Radio- og tv-nævnet, at radioen levede op til sine løfter om dækning af det lokale stof.

2.2.7. Kurser for medlemmer af lokale radio- og tv-nævn

I løbet af juni måned 2003 afholdt Nævnet 4 kurser for medlemmer af lokale nævn samt for disses sekretariater. Kurserne, der blev afholdt i samarbejde med Kommunernes Landsforening og Center for offentlig kompetenceudvikling fandt sted i Holstebro, Fredericia, Roskilde og Ballerup. I kurserne, der havde en varighed fra 9-16, deltog noget over 100 mennesker. Tre medlemmer af Nævnets sekretariat sammen med Lokalgruppens formand, H. H. Brydesholt orienterede om nye regler på området, om tilskud til radio- og tv-stationer og om den rolle, som de lokale nævn spiller på medieområdet. Kurserne gav sekretariatet og formanden en god lejlighed til at mødes med de lokale nævn og til at høre om, hvorledes området opleves i praksis. Kursisternes tilbagemeldinger var yderst positive og hele projektet må betegnes som en succes.

3. Tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer.

Radio- og tv-nævnet yder tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer. I 2003 blev tilskuddene ydet som basis- og programtilskud, som tilskud til uddannelsesaktiviteter og til medieskoletjenestevirksomhed.

3.1 Bevilling

I juni 2002 blev der indgået en mediepolitisk aftale for 2002-2006. Ifølge aftalen blev tilskudsordningen til ikke-kommerciel lokal radio og tv videreført, og der blev afsat en ramme på 40 mio. kr. om året fra 2003 finansieret af licensmidlerne.

I efteråret 2002 meddelte Kulturministeriet imidlertid Radio- og tv-nævnet, at rammen for tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer kunne forventes nedsat til 35 mio. kr. i 2003, og at yderligere reduktion ikke kunne udelukkes. Puljen skulle desuden rumme tilskud til uddannelsesaktiviteter samt til medieskoletjenestevirksomhed som følge af den nye bekendtgørelse.

I april måned 2003 blev puljen ved vedtagelse af et aktstykke nedsat til 34,4 mio. kr. i 2003 og til 30,8 mio. kr. i 2004.¹

3.2 Bekendtgørelse om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed

Med udgangen af 2002 trådte en ny bekendtgørelse i kraft (bekg. 1173 af 17. december 2002). Denne medførte ændringer for tilskud til ikke-kommercielle lokal radio- og tv-stationer.

De væsentligste ændringer var:

---

¹ Som følge af aktstykket blev der for perioden 2003 – 2006 årligt afsat 5 mio. kr. af puljen til Fonden Station Next, et medieskoleprojekt. I 2003 afsattes endvidere 600.000 kr. til kompensation vedrørende frekvensskifte som følge af etablering af den femte og den sjette radiokanal. Endelig afsattes for perioden 2004-2006 årligt 2 mio. kr. til dækning af Mediesekretariatets udgifter forbundet med administration af radio- og tv-puljen og 2,2 mio. kr. til finansiering af Radio- og tv-nævnets virksomhed .

- Basistilskuddet til tv-stationer blev nedsat fra 1000 kr. til 500 kr. i timen fra den 1. juli 2003
- Kriterierne for programtilskud blev ændret fra den 1. juli 2003
- Der blev afsat 2,5 mio. kr. årligt til tilskud til uddannelsesaktiviteter og medieskoletjenestevirksomhed fra 2003.

Ændringerne betød, at det maksimale basistilskud i 2003 til tv-stationer var på 117.000 kr. i 2003, og fra 2004 er det maksimale tilskud for tv-stationer 78.000 svarende til radiostationer.

Ændringen betød også, at der fra 1. juli 2003 til 31. december 2003 blev givet programtilskud efter de nye kriterier til programmer, som indholdsmæssigt tager deres udgangspunkt i det lokale område og omhandler det lokale områdes historie, kultur, dagligdag, samfundsliv m.v. Der blev afholdt en ekstra ansøgningsrunde i maj måned til programtilskud efter de nye kriterier.

Frem til ændringen trådte i kraft blev der i lighed med året før givet programtilskud til programmer, der indeholdt lokal information og debat, imødekom mindretalsgrupper eller mediesvage grupper behov eller involverede borgerne i produktion (public acces)

Med udgangen af 2003 trådte igen en ny bekendtgørelse i kraft (bekg.1024 af 11. december 2003). De væsentligste ændringer var:

- Det automatiske basistilskud afløses fra 2004 af et driftstilskud, som ydes på baggrund af en konkret vurdering og indstilling fra de lokale nævn.
- Programtilskud gives kun til modtagere af driftstilskud
- Der blev givet hjemmel til et lavere tilskud pr. time for kabelfødt programvirksomhed afhængigt af antallet af tilslutninger til fællesantenneanlægget.

Da bekendtgørelsen blev vedtaget, var ansøgninger om basistilskud allerede behandlet, og der var udsendt orienteringsbreve til stationerne om deres forventede tilskud i 2004. Radio- og tv-nævnet trak som følge af ændringen orienteringsbrevene tilbage og varslede de forventede ændringer over for lokalnævnene og stationerne. Nævnet udsendte vejledning om driftstilskud til lokale radio- og tv-stationer i december 2003 med en ansøgningsfrist den 30. januar 2004.

Ansøgninger om programtilskud blev behandlet, men der kunne ikke udsendes tilsagnsbreve, før der var truffet beslutning om driftstilskud, idet programtilskud efter de nye regler kun kan gives til modtagere af driftstilskud.

Udvikling i bevilling og tilskud 2000-2004

I mio. kr.

	2000	2001	2002*	2003	2004**
Finanslovsbevilling	50,0 mio. kr.	57,0 mio. kr.	50,0 mio. kr.	34,4 mio. kr.	30,8 mio. kr.
Tilskud i alt	46,5	55,2	51,9	34,4	
Basistilskud	19,8	21,8	22,8	22,1	
Driftstilskud					
Programtilskud	22,3	28,4	29,1	9,8	
Uddannelsestilskud	4,4	5,0	0	1,7	1,4
Medieskoletjenester				0,8	1,1

* Bevillingen overskrides, da en rest på ca. 2,0 mio. kr. fra 2001 anvendes til tilskud i 2002.

** Driftstilskud og programtilskud blev som følge af den ændrede bekendtgørelse først fordelt i 2004.

3.3. Fordeling af tilskud

Radio- og tv-nævnet har i alt givet tilsagn for 34,4 mio. kr. i 2003 til basis-, program- og uddannelsestilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer og til tilskud til medieskoletjenestevirksomhed.

Udvikling i antal tilsagn 2000-2004

	2000	2001	2002	2003	2004*
Antal tilsagn i alt	397	423	440	523	
Driftstilskud i alt					
Basistilskud i alt	245	257	263	281	
Radio	155	163	163	162	
TV	90	94	100	119	
Programtilskud i alt	152	166	177	194	
Radio	80	83	93	107	
TV	72	83	84	57	
Uddannelsestilskud				47	25
Radio				23	11
TV				23	12
Organisationer				1	2
Medieskoler				4	7
Radio				2	2
TV				2	5

* Driftstilskud og programtilskud blev som følge af den ændrede bekendtgørelse først fordelt i 2004.

3.3.1 Basistilskud

En ansøger var berettiget til at modtage basistilskud, når følgende betingelser er opfyldt:

1. Ansøgeren er en ikke-kommerciel lokal radio- eller tv-station, eller en kommune, som har tilladelse til programvirksomhed. Ved ikke-kommercielle stationer forstås stationer, som ikke har reklameindtægter.
2. Ansøgeren skal på ansøgningstidspunktet have haft regelmæssig udsendelsesvirksomhed i seks måneder.

Nævnet kan i særlige tilfælde efter en konkret vurdering fravige en eller begge betingelser.

Radio- og tv-nævnet har valgt at tildele ikke-kommercielle radio- og tv-stationer basistilskud, selv om de har reklameindtægter på op til 10% af det basistilskud, stationen kan forventes tildelt. Forudsætningen for denne fravigelse er, at en reklameindtægt af denne størrelse er uvæsentlig, at stationen i øvrigt fremtræder som ikke-kommerciel, og at programvirksomheden klart fokuserer på lokale forhold. I efteråret 2002 blev det præciseret, at det efter Radio- og tv-nævnets opfattelse ikke er muligt at skelne mellem de ikke-kommercielle stationers reklame- og sponsorindtægter, hvorfor sponsor- og reklameindtægter i denne henseende sidestilles.

Radio- og tv-nævnet har endvidere valgt at fortolke perioden for udsendelsesvirksomhed sådan, at stationer, som ved tilskudsperiodens start har haft regelmæssig udsendelsesvirksomhed i 6 måneder, vil kunne søge basistilskud.

Basistilskud udgjorde 100 kr. pr. udsendt time for radiostationer og 1.000 kr. pr. udsendt time for tv-stationer. Som følge af den nye bekendtgørelse blev tilskuddet til tv-stationer som nævnt nedsat til 500 kr. pr. time fra den 1. juli 2003. Der kan til hver radio-station maksimalt ydes tilskud til 15 timer ugentligt, og til hver tv-station maksimalt 3 timer ugentligt. Det maksimale basistilskud for en radiostation var således 78.000 kr. i 2002 og det maksimale tilskud til en tv-station var 156.000 kr. i 2002. Fra 2003 bliver det maksimale tilskud til en tv-station 117.000 kr., således at der ydes 1.000 kr. pr. udsendt time til den 30. juni 2003 og herefter 500 kr. pr. udsendt time. Fra 2004 er det maksimale driftstilskud til en tv-station 78.000 kr.

Nævnet bevilgede basistilskud til nye stationer, der blev berettiget til tilskud i løbet af 2003 for i alt 1,5 mio. kr. fordelt på 4 radiostationer og 16 tv-stationer.

Der blev givet tilsagn om basistilskud i 2003 for i alt 19,4 mio. kr. til i alt 250 radio- og tv-stationer. Af disse stationer fik 21 i første omgang afslag på ansøgning om basistilskud, da de havde budgetteret med reklame- eller sponsorindtægter på mere end 10 % af basistilskuddet. Efterfølgende indsendte 19 af disse stationer reviderede budgetter, hvor de havde nedjusteret skønnet over reklame- og sponsorindtægter til under 10%. Stationerne fik herefter tilsagn om

basistilskud.

3.3.2 Driftstilskud

I efteråret 2003 blev basistilskuddet erstattet af et driftstilskud. Ansøgerkredsen er den samme som for basistilskuddet, men driftstilskud ydes under hensyntagen til en begrundet indstilling fra det lokale radio- og tv-nævn.

Det lokale nævn kan i sin indstilling lægge vægt på, om ansøgeren har bred kontakt til lokalsamfundet og kan lægge vægt på, om ansøgeren bidrager til at opfylde lokale mediepolitiske målsætninger.

I forbindelse med stillingtagen til spørgsmålet om en lokal radio- eller tv-station har bred kontakt til lokalsamfundet, kan det lokale nævn eksempelvis jf. vejledningen lægge vægt på den lokale opbakning bag stationen, samarbejdsrelationer til andre lokale foreninger og institutioner, foreningens medlemstal, antal aktive i forbindelse med udøvelsen af programvirksomheden, bredden i evt. tilknyttede foreninger og lignende forhold. Nævnet kan endvidere lægge vægt på, at stationernes udsendelser i deres form er gavnlige for det lokale demokrati.

Endelig vurderer det lokale nævn, om stationen udgør en selvstændig enhed med selvstændig programvirksomhed, således at stationen samlet set har en selvstændig karakter, og at stationer ikke er opsplittet kunstigt med henblik på at opnå flere tilskud.

Radio og tv-nævnet kan lægge vægt på samme forhold som det lokale nævn og vil i sin vurdering være opmærksom på:

1. En stations bidrag til den samlede, brede kontakt til lokalsamfundet og bidrag til de samlede mediepolitiske målsætninger, hvis der findes flere lokale stationer i området.
2. En stations bidrag til det lokale demokrati, som f.eks. kan være referater fra det lokale politiske liv, diskussionsudsendelser eller kritisk undersøgende udsendelser.

For stationer knyttet til en uddannelsesinstitution, betragter Radio- og tv-nævnet institutionen som stationens lokalsamfund.

Ansøgninger om driftstilskud for 2004 blev først behandlet i 2004 og omtales derfor ikke i denne årsberetning.

3.3.3 Programtilskud

Udover basistilskuddet kan Nævnet yde programtilskud til enkeltprogrammer og programrækker.

Ved fordeling af programtilskud i 2003 har Radio- og tv-nævnet i henhold til lokalbekendtgørelsen i første halvår kunnet yde tilskud til programmer, der

1. indeholder lokal information og debat (fx nyheds- og aktualitetsudsendelser)
2. imødekommer mindretalsgrupper eller mediesvage gruppers behov eller
3. involverer borgerne i produktion (public acces)

Der kunne desuden gives støtte til programmer eller projekter, som fremmer den lokale stations kompetenceopbygning eller giver programvirksomheden et kvalitetsløft.

Med virkning fra den 1. juli 2003 er kriterierne for tildeling af programtilskud ændret, således at Radio- og tv-nævnet efter en kvalitetsbedømmelse yder programtilskud til enkeltprogrammer og programrækker, som indholdsmæssigt tager deres udgangspunkt i det lokale område og omhandler det lokale områdes historie, kultur, dagligdag, samfundsliv m.v.

Nævnet har endvidere lagt vægt på de lokale nævns indstillinger og prioriteringer.

Nævnet har også lagt vægt på at der forelå budgetter for de enkelte programmer / programrækker og har bl.a. inddraget de gennemsnitlige timeomkostninger ved programmerne i prioriteringen af ansøgningerne. Programmer, der uden særlig begrundelse havde væsentligt højere gennemsnitlige timeomkostninger end tilsvarende programmer, havde alt andet lige ringere mulighed for at opnå programtilskud.

Da basistilskuddene havde beslaglagt ca. 22 mio. kr. af det samlede tilskud, og idet der i den nye bekendtgørelse blev afsat 2,5 mio. kr. til tilskud til uddannelsesaktiviteter og medieskoletjenestevirksomhed, resterede der kun knap 10 mio. kr. til programtilskud i hele 2003. Ca. 5,1 mio. kr. blev fordelt i 2002 efter de gamle kriterier til 49 radiostationer og 30 tv-stationer i første halvdel af 2003. De sidste ca. 4,7 mio.kr blev fordelt til 58 radiostationer og 27 tv-stationer efter de nye kriterier ved en ekstra ansøgningsrunde med en ansøgningsfrist i maj 2003.

Sammenholdt med tidligere år var der således et meget lille beløb til rådighed til programtilskud i 2003, hvilket betød en væsentlig strammere prioritering end tidligere. Radio- og tv-nævnet modtog klager over afslag på programtilskud fra 13 stationer. Det var især nævnets inddragelse af de gennemsnitlige timeomkostninger ved programmerne, der var genstand for klager. Klagerne medførte ikke ændringer i nævnets afgørelser. Herudover modtog nævnet henvendelser fra Det Nordjyske Fællesnævn for lokalradio, Lokalradionævnet i København og Lokalradio- og Tv-nævnet for Lolland Falster med forespørgsler om, hvorfor nogle af de stationer, der var indstillet af lokalnævnet, havde fået afslag på ansøgning om programtilskud.

3.3.4 Tilskud til uddannelsesaktiviteter.

Der er i henhold til bekendtgørelsen i alt afsat 2,5 mio. kr. til uddannelsesaktiviteter og til medieskoletjenestevirksomhed.

Radio- og tv-nævnet yder tilskud til uddannelsesaktiviteter, der primært skal anvendes til uddannelse af frivillige medarbejdere på de lokale radio- og tv-stationer.

Tilskud til uddannelsesaktiviteter er ikke begrænset til indehaveren af en programtilladelse eller til registrerede foretagender, men kan også ydes til aktiviteter arrangeret for personer, der er knyttet til en ikke-kommerciel lokal radio- eller tv-station af de ikke-kommercielle stationers organisationer og af højskoler m.v.

Ansøgninger om tilskud til uddannelsesaktiviteter i 2003 blev behandlet i første kvartal af 2003, da en ny vejledning skulle udarbejdes på baggrund af bekendtgørelsen fra december 2002.

Radio- og tv-nævnet har fordelt 1,7 mio. kr. for 2003 i tilskud til uddannelsesaktiviteter til 23 radiostationer og til 23 tv-stationer. Herudover er der givet tilskud til Sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer (SLRTV) til at afholde kurser for ikke-kommercielle lokal radio- og tv-stationer. Kurserne er ikke begrænset til medlemmerne af SLRTV.

Radio- og tv-nævnet fordelte i efteråret 2003 1,4 mio. kr. til 11 radiostationer og 12 tv-stationer. Herudover blev der givet tilskud til SLRTV og til Den Kristne Producent Komite, KPK, til at afholde kurser for ikke-kommercielle lokal radio- og tv-stationer. Kurserne er ikke begrænset til de to organisationers medlemmer.

Radio- og tv-nævnets begrundelse for at yde tilskud til organisationerne var, at nævnet fandt det hensigtsmæssigt, at organisationerne på området udbyder kurser til stationerne for i stigende omfang at sikre en koordination og et samarbejde omkring uddannelsesaktiviteter for de ikke-kommercielle lokalradio- og tv-stationer.

3.3.5 Medieskoletjenestevirksomhed.

Radio- og tv-nævnet yder tilskud til medieskoletjenestevirksomhed. Ved medieskoletjenestevirksomhed forstås aktiviteter i forhold til grundskolen og ungdomsuddannelserne med henblik på at give grundskolen og ungdomsuddannelserne adgang til mediemæssig kompetence som supplement til den viden, der findes på skolerne.

Det er kun medieskoletjenestevirksomhed inden for de audiovisuelle medier (lydmediet og de levende billeder), der støttes.

Medieskoletjenesternes tilbud omfatter modtagelse af skoleklasser og lærere, tilrettelæggelse af undervisningsforløb samt kurser for lærere i grundskolen og på ungdomsuddannelserne. Endvidere tilbyder skoletjenesterne støtte til, at skolerne kan gennemføre projekter, hvor de audiovisuelle medier indgår. Medieskoletjenestevirksomheden skal derfor have kompetencer til at arbejde med børn, unge og medier.

Tilskud til medieskoletjenestevirksomhed er ikke begrænset til indehaveren af en programtilladelse. Tilskud kan ydes til institutioner, organisationer og virksomheder, der opfylder formålene. Der gives ikke tilskud til enkeltpersoner.

Radio- og tv-nævnet fordeler midlerne til medieskoletjenestevirksomhed på baggrund af en vurdering af de indkomne ansøgninger. Det enkelte projekt bliver bedømt ud fra en samlet vurdering af projektets kvalitative indhold, idet der bliver lagt vægt på følgende:

- Medieskoletjenesten har tilknytning til et professionelt mediemiljø inden for de audiovisuelle medier, f.eks. radio- og tv-stationer eller mediecentre med faguddannet personale eller personale med tilsvarende kvalifikationer
- Medieskoletjenesten giver tilbud om at modtage lærere og elever
- Medieskoletjenesten giver ligeledes tilbud om konsulentbistand til skoler og ungdomsuddannelser i forbindelse med deres projekter om medievirksomhed og
- Medieskoletjenesten råder over tekniske og lokalemæssige faciliteter samt faglige og pædagogiske kompetencer.

Ansøgninger om tilskud til medieskoletjenestevirksomhed i 2003 blev behandlet i første kvartal af 2003, da en ny vejledning skulle udarbejdes på baggrund af bekendtgørelsen fra december 2002.

Radio- og tv-nævnet har fordelt 0,8 mio. kr. for 2003 i tilskud til 4 medieskoletjenester, heraf 2 inden for lydmediet og 2 inden for de levende billeder.

I efteråret 2003 fordelte Radio- og tv-nævnet 1,4 mio. kr. for 2004 i tilskud til 7 medieskoletjenester, heraf 2 inden for lydmediet og 5 inden for de levende billeder.

3.4 Kunstigt opsplittede stationer.

Radio- og tv-nævnet fik mistanke om, at en række stationer var opsplittet kunstigt uden en saglig programmæssig begrundelse og med henblik på at opnå et tilskud, der tilsammen overstiger det maksimum, en station kan opnå. Det drejede sig bl.a.

om stationer med adresse- og personsammenfald, med store ligheder i ansøgninger og regnskaber og meget høje udgifter til husleje. I alt 13 stationer fik på denne baggrund afslag på deres ansøgning om basistilskud. Nogle af stationerne henvendte sig efterfølgende til Radio- og tv-nævnet og bad om at få ændret beslutningen.

Radio- og tv-nævnet stødte hér på et særdeles vanskeligt administrativt problem. Det viste sig, at det var meget vanskeligt at efterprøve stationernes påstande om selvstændighed i tilfælde, hvor nævnet havde mistanke om, at én station optrådte under flere navne med henblik på at få tildelt basistilskud. Problemet var især, at vurderingen om selvstændighed ikke var knyttet til let konstaterbare kriterier som f.eks. egen adresse, produktionsudstyr, medarbejderstab og lignende. Lokalgruppen fandt, at en opsplitning, der var ”sagligt programmæssigt begrundet” kunne accepteres. I forbindelse med behandlingen af klagesager blev nævnet opmærksom på, at anvendelsen kriteriet ”sagligt programmæssigt begrundet” ramte bestemte typer stationer og samarbejder mere end andre.

Kriteriet ”sagligt programmæssigt begrundet” kom til at betyde, at den station, der opdelte sin programvirksomhed i børneudsendelser, debatudsendelser, seniorudsendelser osv. havde lettere ved at bevise sin berettigelse til tilskud end den station, der indgår aftale om lån af lokaler, sendeudstyr m.v. og som – uden yderligere tilknytning til den udlejende stations aktiviteter – sender lokal radio eller tv, der indholdsmæssigt minder om den udlejende stations aktiviteter.

Der var ingen grund til at antage, at den sidste konstruktion var mere diskutabel end den første. Tværtimod kan der for en lille lokalradio være gode økonomiske grunde til at leje sig ind hos en større.

Radio- og tv-nævnet besluttede på den baggrund, at give basistilskud til de 8 stationer, der klagede, da man ikke havde mulighed for at dokumentere mistanken om kunstig opsplitning. Samtidig besluttede nævnet, at skrive til de lokale nævn og bede dem foretage vurderingen, da de lokale nævn må antages at have større kendskab til de enkelte stationer. I forbindelse med vejledning om driftstilskud, udsendt i december 2003, blev det således præciseret over for de lokale nævn, at de i deres indstilling af stationer til driftstilskud skal vurdere, om stationen udgør en selvstændig enhed med selvstændig programvirksomhed, således at stationen samlet set har en selvstændig karakter, og at stationen ikke er opsplittet kunstigt med henblik på at opnå flere tilskud.

3.5 Administration af tilskudsområdet.

Siden 2002 er ansøgninger indsendt på et ansøgningsskema. Der har på stationerne hersket en vis usikkerhed om, hvad henholdsvis basistilskuddet og programtilskuddet kan anvendes til, og Mediesekretariatet har i en ny vejledning fra februar 2003 præciseret, at basistilskuddet kan dække alle stationens driftsudgifter, mens programtilskuddet skal anvendes til at dække udgifter, der er

knyttet direkte til det støttede program. Derimod kan det ikke dække huslejudgifter, sendeudgifter og generelle kontorudgifter.

Herudover har sekretariatet arbejdet på at forenkle regnskabs- og revisionsinstruksen til ikke-kommercielle lokal radio- og tv-stationer i samarbejde med Rigsrevisionen. De nye instrukser blev udsendt med tilsagnsbreve for 2003.

Sideløbende er der foretaget en række opstramninger af tilskudsadministrationen. Bl.a. stiller Radio- og tv-nævnet krav om, at radio- og tv-stationer skal gemme båndoptagelser af de udsendelser, hvortil der er ydet tilskud, indtil stationens årsregnskab er godkendt. Årsregnskabet kan ikke godkendes før alle regnskaber og rapporter er indsendt og godkendt.

Mediesekretariatet har udarbejdet skriftlige retningslinjer for gennemgang af stationernes regnskaber samt udarbejdet rykkerprocedurer for regnskaber og rapporter.

Endelig er en intern administrativ vejledning under udarbejdelse med henblik på at få præciseret praksis på området.

Opstramningerne på området har betydet, at en række gamle tilskudssager er blevet afsluttet i 2003, hvilket har medført at et større antal tilsagn er blevet annulleret. Beløbet er ført tilbage til puljen og vil blive fordelt i 2005, idet regnskabet for 2003 ikke var afsluttet, da programansøgninger for 2004 blev behandlet.

3.6 Møder med organisationerne.

Opstramningerne på området, de betydeligt færre midler til fordeling og de ændrede regler har givet anledning til en vis uro blandt stationerne. Organisationerne SLRTV og KPK henvendte sig til Radio- og tv-nævnet for at drøfte kriterier for fordeling af midler. Sekretariatet har afholdt et møde med KPK og Radio- og tv-nævnet har afholdt et møde med SLRTV, hvor nævnet redegjorde for den økonomiske situation for tilskud til lokal radio og tv-produktion, kriterierne for tilskud og nævnets vurderinger i forbindelse med tildeling af tilskud.

Herudover har sekretariatet deltaget i de to organisationers årsmøder i 2003.

4. Registrering af satellit- og kabel- og kortbølgeprogramvirksomhed

Indledning

Radio- og tv-nævnet har siden 1. januar 2001 varetaget administrationen af lovgivningen vedrørende tilladelser til udøvelse af programvirksomhed via satellit

og kabel til områder, der går ud over ét lokalt område, herunder udstedelse af tilladelser, tilsyn og opkrævning af gebyrer. Fra 1. januar 2003 har satellit- og kabelstationer samt stationer, der ønsker at sende via kortbølge, skulle registreres hos Radio- og tv-nævnet.

Året 2003

Der var ved årets begyndelse 11 tilladelser til satellit- og kabelvirksomhed.

I løbet af året er der registreret tre nye stationer, mens en tilladelseshaver har valgt ikke at forlænge sin tilladelse ved årets udgang.

Der var således ved årets udgang 12 eksisterende satellit- og kabeltilladelser samt registrerede stationer.

Acontobetalingen er fastsat til kr. 30.000 på baggrund af en vurdering af omkostningerne ved registrering af stationer, opkrævning af gebyrer og tilsyn. De opkrævede acontogebyrer for 2003 har modsvaret omkostningerne ved tilsyn med videre, og således har der hverken været tale om tilbagebetaling eller efterbetaling af gebyr.

Oversigt over registrerede stationer og tilladelser i 2003:

Selskabets navn + stationens navn	Type	Gældende 1.1.2003
Radio 2	Satellit-radio	Ja
SBS Broadcast Danmark TvDanmark	Satellit-tv	Ja
CIAC Holding DK 4	Satellit-tv	Ja
Nordisk Radioreklame The Voice	Satellit-radio	Ja
Mesopotamia Broadcast METV	Satellit-tv	Ja
Nordisk Radioreklame The Voice Pop FM	Satellit-radio	Ja
Dan Toto Racing Live	Satellit-tv	Ja
Mesopotamia Broadcast Radio Mesopotamia International	Satellit-radio	Ja
Danmarks Erhvervs-radio og -TV A/S Radio 24-7	Satellit-radio	Ja

TV 2 Zulu A/S	Satellit-tv	Ja
WMR – World Music Radio	Kortbølgeradio	Nej, registreret 14.2.2003
24NORDJYSKE	Satellit tv	Nej, registreret 11.8.2003

5. Udbud af radiokanaler

Radio- og tv-nævnet udbød i 2003 den femte og den sjette FM-radiokanal ved auktion. Udbudet blev gennemført i henhold til udbudsbekendtgørelse, som blev udstedt af Kulturministeriet den 17. marts 2003. Efterfølgende offentliggjorde Nævnet udbudsmaterialet for auktionen den 26. marts. De væsentligste punkter i forbindelse med auktionen var:

Den femte og den sjette FM-radiokanal skulle udbydes ved en åben, simultan auktion, det vil sige begge tilladelser blev solgt samtidig. Der var tilmeldingsfrist til auktionen den 2. juni. I perioden 26. marts til 19. maj kunne interesserede stille spørgsmål til udbudsmaterialet. Der blev stillet i alt 14 spørgsmål.

Betingelserne ved auktionen var blandt andet, at ingen deltager kunne erhverve tilladelsen til begge kanaler, og DR kunne ikke deltage i udbudet. Der ville være knyttet særlige krav om public service-nyhedsdækning til tilladelsen til den femte radiokanal og krav om, at skandinavisk musik skal udgøre cirka 30% af musikfladen. Sendefloden på den femte radiokanal må ikke regionaliseres. Der ville ikke være særlige krav til programindholdet på den sjette radiokanal. Ved auktionen skulle deltagerne byde på den faste årlige koncessionsafgift for kanalerne. Udover den faste årlige afgift skal tilladelseshaverne betale en variabel, omsætningsafhængig koncessionsafgift. Tilladelsesperioden for de to kanaler er otte år.

Ved tilmeldingsfristens udløb havde Nævnet modtaget otte tilmeldinger. De otte tilmeldte, som alle senere deltog i auktionen var:

- Bonnier
- MTG
- NRJ
- Radio 2
- Radioselskabet A/S (TV 2 Danmark)
- SBS Radio
- Sky Radio, og
- Talpa Radio.

De tilmeldte stillede en bankgaranti på kr. 5 mio. og underskrev en ejerskabserklæring om, at de hver især ikke havde indflydelse på eller samarbejdede med de andre tilmeldte til auktionen. Deltagerne blev endeligt godkendt den 17. juni, og auktionen fandt sted den 18. juni kl. 17 til 18 hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner.

Ved auktionen var minimumsbudet på den femte kanal kr. 5 mio. og på den sjette kanal kr. 2. mio. Vinder af den femte radiokanal blev Sky Radio med et bud på kr. 54 mio. årligt, og vinder af den sjette radiokanal blev Talpa Radio med et bud på kr. 22,5 mio. årligt. Tilladelserne blev udstedt den 18. juli med ikrafttrædelse den 15. november, hvor stationerne gik i luften.

6. Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den fjerde radiokanal

Programtilladelse til den fjerde FM-radiokanal blev udstedt til DR efter udbud (skønhedskonkurrence) i marts 2001 af Radio- og tv-nævnet.

I 2001 sendte DR i perioden 1. september til 31. december på den nye kanal – fire måneder i alt – og 2002 var således det første hele år med programvirksomhed på kanalen.

DR skal rapportere og dokumentere opfyldelse af de vilkår, der er angivet i tilladelsen. Vilkårene omfatter blandt andet, at kanalen skal være en nuanceret public service-orienteret kanal med klassisk musik – suppleret med præsentation af rytmisk musik, jazz og dansk musik – kulturprogrammer, samfunds- og debatprogrammer m.v. I henhold til radio- og fjernsynsloven indgår programvirksomheden på den fjerde FM-radiokanal i den samlede public service-virksomhed. Kanalen skal således også opfylde de generelle krav til public service, som fremgår af loven. Endelig skal programvirksomheden på kanalen være i overensstemmelse med beskrivelsen af programvirksomheden i ansøgningen samt de senere med Nævnet aftalte ændringer af programvirksomheden.

DR sendte den 12. maj 2003 redegørelse for overholdelse af tilladelsesvilkårene for den fjerde radiokanal til Radio- og tv-nævnet. Af redegørelsen, som blandt andet var bilagt programplaner og uge-planche, fremgik, hvordan DR har levet op til vilkårene i programtilladelsen. DR har i redegørelsen beskrevet, hvordan de forskellige krav i tilladelsen – set i sammenhæng med indholdet af DRs tilbud, som vandt udbudet – er blevet opfyldt.

Nævnet behandlede DRs redegørelse og regnskab med bilag på sit møde den 10. juni 2003. Nævnet drøftede den tilsendte redegørelse, som blev godkendt, idet DR efter Nævnets vurdering har overholdt vilkårene i tilladelsen, at programvirksomheden har været i overensstemmelse med beskrivelsen i

ansøgningen med den senere med nævnet aftalte ændringer af programvirksomheden og har levet op til kravene i loven.

Tilsyn med overholdelse af tilladelsesvilkårene for den femte radiokanal

Programtilladelse til den femte FM-radiokanal blev udstedt til Sky Radio den 18 juli. Nævnet sendte med tilladelsen et følgebrev, hvor man kort redegjorde for Nævnets umiddelbare opfattelse af programtilladelsens public servicebestemmelers indhold.

I 2003 sendte Sky cirka 1½ måned i perioden 15. november til 31. december kanalen.

Sky skal rapportere og dokumentere opfyldelse af de vilkår, der er angivet i tilladelsen. Vilkårene omfatter blandt andet, at programvirksomheden på kanalen skal omfatte public service-nyhedsdækning med mindst 1.000 timers nyhedsudsendelser og magasinprogrammer. Der skal sendes en times længerevarende magasinprogrammer hver dag. Endvidere skal skandinavisk musik udgøre mindst 30% af musikfladen.

På baggrund af stikprøvevis lytning til Skys korte nyhedsprogrammer og magasinprogrammer og den offentlige debat om nyhedsdækningen på Sky, indkaldte Nævnet Sky til møde den 9. december 2003. På mødet redegjorde Sky for sine programplaner, og Nævnet redegjorde for sin vurdering af de korte nyhedsprogrammer og magasinprogrammerne. Der var en drøftelse af indholdet af programmerne, hvor Nævnet især pegede på, at magasinprogrammerne ikke levede op til Nævnets forventninger. Det blev aftalt, at Sky skulle indsende optagelser af alle nyheds- og magasinprogrammer for december 2003 til Nævnet, og der blev aftalt et nyt møde den 17. marts 2004, hvor man vil fortsætte drøftelserne af programindholdet. Det blev ligeledes aftalt, at Sky skal indsende en redegørelse for opfyldelse af tilladelsesvilkårene for 2003 inden dette møde. Normalt skal denne redegørelse indsendes til Nævnet senest den 1. maj i det efterfølgende år. Ligeledes skal Sky indsende en opgørelse af omsætningen sammen med en opgørelse af eventuel variable koncessionsafgift. Grundet den korte periode forventes der ikke betaling af variabel koncessionsafgift for 2003.

Tilsyn med overholdelse af vilkårene for den sjette radiokanal

Indehaveren af tilladelsen til den sjette radiokanal Talpa Radio – som sender under navnet Radio 100 FM – skal som udgangspunkt ikke indsende en årlig redegørelse for overholdelse af tilladelsesvilkårene, da der i tilladelsen ikke er særlige vilkår men kun vilkår af mere generel karakter. Talpa skal dog indsende en opgørelse af omsætningen sammen med en opgørelse af eventuel variable koncessionsafgift. Grundet den korte periode forventes der ikke betaling af variabel koncessionsafgift for 2003.

Talpa ansøgte kort før tilladelsens ikrafttrædelse om tilladelse til midlertidigt at opstille senderen ved Randers på en anden placering end den oprindeligt planlagte i Randers midtby. Begrundelsen var, at det på grund af tekniske problemer og knap tid ikke havde været muligt at finde en sendeplacering nærmere den oprindeligt planlagte. Nævnet gav tilladelse til midlertidig placering af senderen i Lysnet frem til den 14. maj 2004. Nævnet meddelte samtidig, at en ansøgning om forlængelse af den midlertidige ændrede sendeplacering ikke kunne forventes imødekommet. Det kan i denne forbindelse nævnes, at Sky Radio, den 5. radiokanal ved samme auktion som Talpa Radio erhvervede den 6. kanal, har protesteret mod den tilladelse, der er givet til den midlertidige flytning af Talpas sendeplacering, idet den ændrede position giver mulighed for at nå en del af Århusområdet, som samtidig er dækket af Sky Radio.

7. Reklameområdet

Underudvalg

I henhold til § 2, i bekendtgørelse nr. 779 af 28. august 2001 om forretningsordenen for Radio- og tv-nævnet, opretter Nævnet sagsforberedende underudvalg vedrørende Nævnets opgaver på lokal radio- og tv-området samt på reklame- og sponsorområdet. I underudvalget vedrørende reklame – og sponsorområdet sidder tidligere landsdommer Hans Henrik Brydensholt, professor, dr. Pæd. Birgitte Tufte og tidligere direktør, cand.jur. Finn Kern.

Opgaver på reklame- og sponsoreringsområdet

Lov nr. 1052 af 17. december 2002 om radio- og fjernsynsvirksomhed trådte i kraft 1. januar 2003 og erstatter lovbekendtgørelse nr. 701 af 15. juli 2001 med senere ændringer. Ved den nye lov gennemføres den mediepolitiske aftale 2002-06 mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Der er endvidere tale om en redaktionel gennemskrivning af den tidligere lov, der var ændret adskillige gange. Loven - og den mediepolitiske aftale- medfører bl.a. at reklame- og sponsoreringsbestemmelserne liberaliseres for så vidt muligt at svare til minimumsreglerne i EU-direktivet ”Tv uden grænser”. Der er dog ikke adgang til at afbryde tv-programmer med reklamer, bortset fra naturlige pauser i sportsprogrammer m.v. Forbudet mod at udsende reklamer i kabelfødt fjernsyn ophæves.

Ud over de ændringer, som følger af medieaftalen, gennemføres der med loven enkelte andre ændringer i forhold til bl.a. Radio- og tv-nævnet, herunder nævnets kompetence på reklame- og sponsorområdet. I henhold til ændringslov nr. 439 af 10. juni 2003 om radio- og fjernsynsvirksomhed indsættes der endvidere, et forbud mod reklamering for politiske anskuelser m.v. i § 76, som på grund af en

fejl var blevet ændret ved lov 1052 af 17. december 2002. Denne ændring er dog endnu ikke sat i kraft på grund af usikkerhed omkring bestemmelsens forenelighed med Menneskerettighedskonventionens artikel om ytringsfrihed.

Radio- og tv-nævnets opgaver vedrørende reklamer og sponsorering af programmer er indeholdt i lovens § 44. Nævnet træffer herefter afgørelse om identifikation, placering og omfang af reklamer, jf. § 44, stk. 1, nr. 1. Nævnet er hermed tillagt kompetencen i forhold til al programvirksomhed, dvs. også DR's og TV2's, bortset fra lokal radio og fjernsynsvirksomhed, som ikke indgår i networking. Nævnet træffer også den endelige administrative afgørelse i sager om indholdet af radio- og tv-reklamer, idet man i sager om overholdelse af lov om lægemidler og lov om reklamering for sundhedsydelser forinden indhenter en udtalelse hos henholdsvis Lægemiddelstyrelsen og Sundhedsstyrelsen. Adgangen til at udsende reklamer for lægemidler er ny. Det er herefter tilladt at udsende reklamer for håndkøbsmedicin, jf. også § 100 om ændring af lægemiddeloven. Reklameringen skal være i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 793 af 2001 om reklame for lægemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 58 af 2002 og nr. 468 af 2003. bekendtgørelse herom. For så vidt angår reklamer for sundhedsydelser er forholdet, at det stadig er forbudt – i henhold til lov om markedsføring af sundhedsydelse – at markedsføre sundhedsydelser i tv, hvorfor radio- og tv-lovens liberalisering på dette punkt indtil videre ikke får nogen betydning. Ændringen betød endvidere, at det pr. 1. januar 2003 blev tilladt at reklamere for alkoholholdige drikkevarer.

Nævnet kan påtale overtrædelser af reglerne og kan i sager om reklamers indhold pålægge indehaveren af en tilladelse eller registrering til radio- og fjernsynsvirksomhed at offentliggøre afgørelsen. Nævnet kan bestemme på hvilken måde, og i hvilken form dette skal ske, jf. lovens § 44, stk. 1, nr. 2.

Nævnet træffer endvidere afgørelse om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er udsendt i reklameindslag. Retten til genmæle forudsætter, at oplysningerne er egnede til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og at deres rigtighed ikke er utvivlsom. Nævnet kan pålægge indehaveren af en tilladelse til radio- eller fjernsynsvirksomhed at udsende et genmæle, og Nævnet kan træffe afgørelse om genmælets indhold, form og plads, jf. lovens § 44, stk. 1, nr. 3. For så vidt angår satellit- og kabel-stationernes, de landsdækkende radioer og de såkaldte networking-stationers overtrædelse af reklamebestemmelserne kan Nævnet endvidere, hvis en overtrædelse er grov eller ofte gentaget, inddrage tilladelsen midlertidigt eller endeligt jf. § 66, stk. 3 jf. 43, stk. 1, nr. 2.

I henhold til § 44, stk. 1, nr. 4, træffer Nævnet afgørelse om identifikation af sponsor og sponsorerede programmer. Endelig træffer Nævnet afgørelse om spørgsmål om tilskyndelse til afsætning m.v. i sponsorerede programmer, jf. § 44, stk. 1, nr. 5. I lighed med § 44, stk. 1, nr. 1, er lokal radio- og fjernsynsvirksomhed,

der ikke er networking undtaget, hvorefter nævnet kun kan afgive udtalelser herom, jf. § 44, stk. 3.

Sager i 2003

I 2003 behandlede Radio- og tv-nævnet i alt ti sager. Seks af sagerne vedrørte indholdet af reklamer. Herudover har Nævnet truffet to afgørelse vedrørende skjult reklame. Endelig angik to sager omfanget og placeringen af reklamer.

Sagernes fordeling på stationerne

	Sager om indhold af reklamer	Sager om skjult reklame	Andre sager	Sager i alt
TV 2	4**	1		5
DR				
Lokale stationer	3**	1	2*	6
I alt	7	2	2	11**

* Sager vedrørende omfang og placering af reklamer

** TV2 og TvDanmark2 sendte samme reklame

Sagerne er indbragt for Radio- og tv-nævnet af

	Sager om indhold af reklamer	Sager om skjult reklame	Andet	Sager i alt
Klager fra privatpersoner	5			5
Klager fra konkurrenter	1			1
Klager fra foreninger m.v.			1	1
Sager Nævnet selv har taget op		2*	1	3
I alt	6	2	2	10

* I den ene sag var der tale om en forespørgsel, der medførte, at Nævnet tog sagen op.

Sager om reklamers indhold

Af de 6 sager om reklamers indhold var fordelingen for så vidt angår bestemmelserne i kapitel 3, i bekendtgørelse nr. 194 af 20. marts 2003 om reklamer og sponsorering i radio og fjernsyn:

- 5 af sagerne vedrørte § 8, heraf:
  - 4 sager vedr. § 8, stk. 1, i henhold til hvilken reklame i radio- og fjernsyn skal være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig og være udformet med behørig social ansvarsfølelse. To af sagerne handlede om sømmelighed og de to andre om behørig social ansvarsfølelse. Begge sager om behørig social ansvarsfølelse vedrørte tillige andre bestemmelser i bekendtgørelsen. Den ene sag omhandlede også bekendtgørelsens § 10, stk. 2, i henhold til hvilken reklamer ikke må være diskriminerende med hensyn til race, køn, alder, religion eller nationalitet. Den anden omhandlede tillige bekendtgørelsens § 10, stk. 1, 2. pkt., om at reklamer ikke på utilbørlig vis må spille på overtro eller frygt.
  - 1 sag omhandlede bekendtgørelsens § 8, stk. 2, i henhold til hvilken reklamer skal være i overensstemmelse med markedsføringsloven og i øvrigt respektere alment accepterede reklameetiske normsæt. Sagen angik spørgsmålet om sammenlignende reklame og vildledende reklame, jf. markedsføringslovens § 2a og § 2, stk. 1.
- 1 af sagerne angik § 18, i henhold til hvilken reklame ikke uden grund må vise mindreårige i farlige situationer, eller opfordre eller tilskynde mindreårige til at opholde sig eller bevæge sig ind på farlige steder, bruge farlige produkter eller i det hele taget bringe sig i farlige situationer.

Radio- og tv-nævnets afgørelser

	Reklamen er i strid med gældende regler	Reklamen er ikke i strid med gældende lovgivning	I alt
TV 2	1	4*	5
Lokale stationer	3	3*	6
I alt	4	7	11*

* En sag vedrørte både TV 2 og TvDanmark2.

Konkrete sager om reklamer indhold

Social ansvarsfølelse m.v.

Den ene sag angik en tv-reklame for radiostationen The Voice, hvori en taxachauffør med en pistol, bliver truet til at skifte radiokanal. Radio- og tv-

nævnet anførte i sin afgørelse, at reklamens formidling af vold som pressionsmiddel var i strid med kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse jf. reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1. Radio- og tv-nævnet fandt tillige, at reklamen på utilbørlig vis spillede på frygt og derfor var i strid med reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 1, 2. pkt. Nævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at anvendelse af vold som virkemiddel i en reklame ikke pr. automatik er i strid med de beskrevne bestemmelser. I vurderingen af om vold som virkemiddel i en reklame er i strid med reklamebekendtgørelsen indgår en vurdering af sammenhængen mellem produkt og handling, den målgruppe, som reklamen henvender sig til, samt tonen i reklamen som helhed. I forbindelse med informationskampagner må der generelt tillades en større margin for anvendelse af voldelige scener. Tilsvarende er det generelt accepteret, at der er en bredere margin i forbindelse med reklamer, der spiller på humor og ironi. Nævnet fandt, at taxaindslaget ikke havde et indlysende humoristisk præg, og at reklameindslaget kunne opfattes i retning af, at det at anvende vold eller trussel om vold som middel til at få egne ønsker gennemført, var acceptabelt. Dette budskab harmonerer efter Nævnets opfattelse, dårligt med kravet om, at reklamer skal være udarbejdet med behørig social ansvarsfølelse. Der skal formentlig meget til før en reklame kan siges at være udformet i strid med kravet om behørig social ansvarsfølelse. Nævnet fandt, at den konkrete reklame gik over grænsen.

Den anden sag vedrørte en klage over en radio-reklame for SMS-tjenesten BT FAN. Efter Radio- og tv-nævnets opfattelse overskred reklamens brug af kirkelige begreber, herunder de ti bud ikke grænserne for acceptabel anvendelse af religiøse og kirkelige begreber, idet reklamen havde en tydelig humoristiske karakter. Radio- og tv-nævnet fandt heller ikke, at reklamens accept af, at man forstyrrede sine omgivelser med SMS-beskeder under en gudstjeneste, var af en sådan karakter, at reklamen stred mod kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse, når særligt hensås til det humoristiske tilsnit og adfærdens relative harmløshed. Radio- og tv-nævnet fandt således ikke, at reklamen for BT FAN overtrådte reklamebekendtgørelsens krav om, at reklamer i radio og fjernsyn skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse, jf. § 8, stk. 1, eller var diskriminerende med hensyn til religion eller krænkede personers religiøse overbevisning, jf. § 10, stk. 2.

Sømmelighed

Den ene sag angik sprogbruken i 3 reklame-spots for Telmore. I reklamerne anvendtes udtrykkene ”sgu”, ”pis” og ”for helvede”. Reklamespottet ”Jan og Jannie” blev udsendt på TV 2, medens spottene ”Jan og rockeren” og ”Jan og nørden” blev udsendt på TvDanmark 2. For så vidt angik spottene ”Jan og Jannie” og ”Jan og Rockeren” var Radio- og tv-nævnet af den opfattelse, at sprogbruget ikke stred mod kravet om, at reklamer skal være sømmelige og udarbejdes med behørig social ansvarsfølelse, idet reklamen kun anvendte det trods alt forholdsvis harmløse og konventionelle bandeord ”sgu” henholdsvis en

og to gange. I den forbindelse havde Radio- og tv-nævnet lagt vægt på, at reklamerne var humoristiske – nærmest platte – i deres form. Spottene var generelt præget af et dårligt og lidt karikeret sprog, hvor bandeordene var en naturlig del. Bandeordene eksponeredes ikke på overdreven vis, fx med mange gentagelser, men understøttede figurernes direkte og ”unge” facon. Sammenholdt med det faktum, at det almindeligvis ikke (længere) anses for særligt problematisk at sige: "sgu", især når dette sker uden vrede og nærmest venskabeligt, hvilket der var tale om i spottene, betød, at der ikke var tale om et sprogbrug i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1.

I spottet ”Jan og nørden” var anvendelsen af bandeord hyppigere. Ud over ordet ”sgu”, der anvendtes 2 gange, optrådte bandeordene ”pis” og ”for helvede”, hvilket gav reklamen en mere aggressiv tone end de to foregående spots. Det sprog, som reklamen anvendte adskiller sig ikke voldsomt fra, hvad man ellers må acceptere i tv, men det var Radio- og tv-nævnets opfattelse, at spottet lå på grænsen af, hvad der kan betegnes som sømmeligt i henhold til reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1. Nævnet havde dog valgt i sin afgørelse at lægge vægt på, at der var tale om en form for parodi på en ungdomsudsendelse, herunder også udsendelsens sprogbrug. Hertil kom, at de bandeord, der anvendtes i spottet i relation til det afbildede miljø forekom forholdsvis ”almindelige”. Radio- og tv-nævnet fandt herefter, at ingen af de tre reklamer for Telmore overtrådte reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1. Et medlem af Radio- og tv-nævnet fandt dog, at der var tale om en overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1. Efter medlemmets opfattelse var det anvendte sprog – i særdeleshed i spottet ”Jan og nørden” – uacceptabelt. Medlemmet understregede, at selvom der i forskellige tv-udsendelser, interviews, film, dramatik etc. er mange eksempler på et sprogbrug, der i lige så høj grad er præget af sprogets værste gloser, må der for tv-spots vedkommende lægges vægt på, at disse – i modsætning til andre udsendelser – er underlagt en skrapere lovgivning, der konkret påpeger, at indholdet skal være sømmeligt. Dette gjaldt også selvom, der er tale om et tilstræbt morsomt tv-spot. Sømmelighedens grænser er ikke bestemt af laveste fællesnævner.

Den anden sag om sømmelighed, omhandlede en reklame for Pornomessen ”Erotic World”. Efter Radio- og tv-nævnets opfattelse overskred reklamens brug af letpåkledte kvinder i forbindelse med markedsføringen af en fuldt lovlig messe ikke grænserne for acceptabel anvendelse af erotik, idet reklamens billeder var så utydelige, at den ikke kunne anses for usømmelig.

Beskyttelse af mindreårige

Den pågældende sag, angik spørgsmålet om, hvorvidt reklamebekendtgørelsens § 18 var overtrådt, idet reklamen viste en 8-10 årig dreng, der hang med det meste at overkroppen ud af sideruden på en bil i fuld fart.

Radio- og tv-nævnet var af den opfattelse, at der ikke her var tale om reklamens eventuelle virkning, men om et absolut forbud mod uden grund at vise indslag med mindreårige i farlige situationer. Selvom han her og nu ikke var udsat for fare kunne situationen – hvilket er betegnende for trafikforhold - i løbet af et splitsekund blive konkret farlig, hvorfor det er essentielt, at der altid udvises omtanke. Når drengen i indslaget fremstod som ikke fastspændt, måtte det lægges til grund, at han ikke benyttede sikkerhedssele, uanset om han faktisk benyttede sele under optagelserne, idet det afgørende var det billede, der blev vist for seerne. Hertil kom, at drengen under kørslen stak hovedet ud af vinduet, hvilket er potentielt farligt i en kørende bil. Det forhold, at indslaget med drengen kun blev vist i ganske kort tid, efter det oplyste 4 sekunder ud af 20, sås ikke at have nogen betydning for sagen.

Radio- og tv-nævnet havde tidligere ved bedømmelse af en reklame for Rådet for Større Færdselssikkerhed lagt vægt på reklamernes og den bagvedliggende kampagnes formål i forbindelse med bedømmelse af, hvorvidt det var i overensstemmelse med reklamebekendtgørelsen at vise børn i farlige situationer i trafikken. I den foreliggende reklame var der, efter Nævnets opfattelse, ikke tale om et sådant særligt formål, der kunne begrunde, at reklamen viste et barn i en farlig situation. Radio- og tv-nævnet fandt herefter, at reklamen ”Pengeautomaten.dk” for Ikano Finans var i strid med reklamebekendtgørelsens § 18, og reklamen må derfor ikke vises mere.

Markedsføringsloven

I en reklame for Shell V-Power, fandt Nævnet hverken, at der var tale om sammenlignende reklame eller vildledende reklame i henhold til markedsføringslovens §§ 2a og 2, idet sammenligningen efter Nævnets opfattelse var så upræcis og generel, at budskabet ikke kunne siges at ramme konkurrenter. Dette underbyggedes af reklamens humoristiske og virkelighedsfjerne præg, da disse forhold medførte, at en sammenligning med konkrete konkurrenter og produkter på markedet forekom fjern. Budskabet, om at V-power gav et ”øget kraftoverskud” skulle efter Nævnets opfattelse, ses som en anprisning af produktet – ikke en sammenligning med tilsvarende produkter. Det var endvidere Nævnets opfattelse, at denne anprisning ikke gik videre end, hvad der kunne tillades. Da der således ikke var tale om en sammenlignende reklame, kunne der heller ikke stilles krav om dokumentation.

Klageren anførte videre, at reklamen indeholdt vildledende, urigtige og urimeligt mangelfulde angivelser. Nævnet udtalte hertil, at det lå i selve reklamens natur, at den skulle fremstille det markedsførte produkt på en positiv måde. Der var derfor intet forkert eller ulovligt i, at annoncøren i sin reklame lovpriste sit produkt. Radio- og tv-nævnet har tidligere tilkendegivet, at helt generelle og forholdsvis ukonkrete lovprisninger af et produkt, ikke kunne siges, at gå ud over en lovlig anprisning. Efter Nævnets opfattelse holdt Shell sig med V-power reklamens helt

generelle budskab om et ”øget kraftoverskud” indenfor det der måtte anses for lovlige anprisninger af et produkt.

På baggrund af ovenstående var det Nævnets opfattelse, at Shells reklame for V-power ikke var i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 2, og markedsføringsloven §§ 2 og 2a.

Efter de samarbejdsrelationer, der gælder mellem Nævnet og Forbrugerombudsmanden, skulle denne være hørt inden, der var truffet afgørelse i denne sag. Dette var ved en fejl ikke sket, noget Nævnet senere har beklaget overfor Forbrugerombudsmanden.

Skjult reklame

Den ene sag om skjult reklame, angik udsendelsen ”Lille spejl på væggen”, der søgte at give generel information om brystforstørrende indgreb. Udsendelsen indeholdt meget rosende omtale af resultatet af indgrebet, og den påvirkning det havde på en ung pige. Den stærkt rosende omtale sammenholdt med de præcise oplysninger om klinikken, hvor indgrebet blev foretaget, herunder den nøjagtige adresseangivelse, medførte, at der var tale om en overtrædelse af reklamebekendtgørelsen § 3, stk. 1, ifølge hvilken reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra de ordinære udsendelser.

Den anden sag angik TV 2's omtale af TV 2 Zulu's programmer. Radio- og tv-nævnet fandt ikke anledning til at gribe ind i TV 2's praksis, idet hverken radio- og fjernsynsloven eller bekendtgørelsen om vedtægter for TV 2 indeholdte bestemmelser, der medførte, at den konstruktion, hvor TV 2 havde kontrol med og bestemmelse over virksomheden på TV 2 Zulu, var ulovlig. Heller ikke det såkaldte Tv-direktiv ”Fjernsyn uden grænser” indeholdt en definition, der kunne godtgøre, at konstruktionen i henhold til direktivet ville være ulovlig. Idet Radio- og tv-nævnet på det foreliggende grundlag måtte antage, at der var tale om ét radiospredningsforetagende, der lovligt kunne bringe omtale og trailers for egne programmer i samme omfang som tilfældet var, da TV 2 Zulu indgik i TV 2's public service-virksomhed.

Sager om reklamer omfang og placering

Sagen vedrørende placering af reklamer angik en klage over reklameafbrydelser på TvDanmark2. Radio- og tv-nævnet udtalte, at hovedreglen vedrørende reklamers placering findes i reklamebekendtgørelsens § 4, der fastslår, at reklamer alene må bringes i reklameblokke mellem udsendelser, og at reklamer således ikke må afbryde udsendelser. Det er i første række den programansvarlige ledelse, der tager stilling til, hvornår noget er et program. Det påhviler således den programansvarlige sagligt at vurdere, hvad der er et program. For så vidt angår

egenproduktion og bestilte programmer er der efter Nævnets opfattelse tale om en skønsmæssigt præget vurdering. I forhold til indkøbte programmer begrænses skønnet dog af, at det i lovens bemærkninger præciseres, at visse udsendelser, som altovervejende hovedregel må betragtes som ét program, og derfor ikke må opdeles og omkranses af reklameblokke. Adgangen til at opdele en udsendelse beror således på en konkret vurdering, hvori indgår programmets art, karakter, forløb og naturlige omfang. Producentens foreslåede længde af seriens enkelte afsnit, herunder producentens placering af end-credits, må her inddrages som en afgørende faktor. Når stationen foretager det skøn, der således tilkommer den ved bestemmelsen af, hvad der er et program, bør den udvise behørig omhu.

I forlængelse heraf anmodede Nævnet TvDanmark2 om, at fremkomme med en detaljeret redegørelse for de principper og procedurer stationen følger i forbindelse med vurderingen af, om et program kan deles, gerne med konkrete eksempler. Denne redegørelse skulle være Radio – og tv-nævnet i hænde senest 1. december 2003.

For så vidt angik det påklagede programs annoncering, var en praksis, hvorved en udsendelse i programoversigten præsenteredes som et en-times program, men faktisk blev opdelt og afbrudt af en reklameblok, ikke tilladt. I denne sag ændrede stationen imidlertid inden udsendelsen selv formen således, at udsendelsen nu præsenteredes som to programmer. Denne fremgangsmåde findes selvsagt kun acceptabel, dersom programmet lovligt kan deles, dvs. at det f.eks. ikke er tilladt at indsætte reklameblokke i en spillefilm, selvom opdelingen på forhånd er annonceret.

Endnu en sag, vedrørende omfanget af reklamer, angik TvDanmark2's overskridelse af 12 minutters reglen i henhold til reklamebekendtgørelsens § 7, stk. 1. Det fremgik af en oversigt fra TvDanmark2, at man den 3. februar 2003 havde overskredet 12 minutters reglen med 1 minut og 24 sekunder. På baggrund heraf bad Radio- og tv-nævnet TvDanmark2 om en redegørelse herfor. TvDanmarks2 oplyste i redegørelsen, at der var tale om en teknisk fejl i indberetningen, på grund af en fejlagtig medtælling af blanke "frames" i beregningen, hvilket efterfølgende var blevet rettet. Yderligere oplyste stationen i en senere redegørelse, at man den 8. april 2003 grundet et teknisk uheld, havde afviklet reklamerne tidligere end planlagt og dermed overskredet reklameminutterne med 42 sekunder, medens den efterfølgende reklame tid var forholdsvis lavere. Da det fremgik af redegørelsen, at overskridelsen skyldtes et teknisk uheld, tog Nævnet forklaringen til efterretning, men oplyste at sekretariatet fortsat følger omfanget af reklamer på TvDanmark2.

8. Høringssvar

Radio- og tv-nævnet har i 2003 afgivet en række høringssvar, hvoriblandt kan nævnes høringssvar over KPMG Consultings rapport om replanlægning af frekvensanvendelsen på FM-båndet i Holland, hvor Nævnet understregede betydningen af, at der ved bortauktioneringen af den femte og den sjette FM-radiokanal i udbuds- og tilladelsesvilkårene tages højde for en evt. kommende replanlægning. Endvidere fandt Nævnet, at der ved en eventuel replanlægning burde sikres mod frekvensmæssige vilkår der forringer fortsat lokal programvirksomhed.

I sit høringssvar over ”TV uden grænser”-direktivet identificerede Nævnet en række områder, der i praksis har givet anledning til vanskeligheder, herunder spørgsmålet om egenreklame/selvpromovering, hvor Nævnet fandt at det ville være hensigtsmæssigt, at få uddybet og præciseret, hvad der forstås ved selvpromovering og hvor langt retten hertil rækker. Nævnet udtrykte endvidere ønske om, at få præciseret, hvorledes det vurderes om et tv-spredningsforetagende reelt er ét foretagende eller flere. Nævnet understregede for så vidt angår beskyttelse af mindreårige, at det er Nævnets opfattelse, at den nuværende retstilstand, hvorefter vurderingen af et programs påvirkning af mindreårige, dvs. om et program er egnet til at skade mindreårige fysisk, mentalt eller moralsk, er et nationalt anliggende. Herudover efterlyste Nævnet – i relation til reklameafbrydelser - en definition af, hvad der forstås ved et program eller en udsendelse i direktivet. Endelig anførte Nævnet, at man finder det vanskeligt ud fra de foreliggende erfaringer med nye reklamerings teknikker at vurdere deres overensstemmelse med direktivets bestemmelser og påpegede, at man finder det mest hensigtsmæssigt i forbindelse med en revision af direktivet at identificere, hvilke principper, der så væsentlige at de bør bibeholdes – også selvom dette eventuelt måtte vanskeliggøre indførelsen af nye teknikker. I den forbindelse pegede Nævnet på princippet om klar identifikation af reklamer.

Nævnet afgav høringssvar over Kulturministeriets udkast til aftale om bodssystem mellem Kulturministeriet og TV 2, og påpegede behovet for kvantificerbare og relativt objektive og dermed målbare krav, herunder kravene om tekstede programmer. Nævnet bemærkede, at med henblik på at kunne måle omfanget heraf, burde en definition af ”dansk dramatik” overvejes. Udover en række mindre ændringer og præciseringer foreslog Nævnet endelig, at der fastsættes en minimumsbod på 10.000 kr. bl.a. med henblik på at kunne træffe afgørelse i sager uden stor økonomisk, men måske principiel, betydning. Maksimum foreslog Nævnet fastsat til 10% af omsætningen med henblik på også at kunne fastsætte bod i helt ekstreme sager.

Endelig afgav Nævnet høringssvar over forslag om ændring af bekendtgørelse om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, der navnlig vedrørte kriterier for opnåelse af driftstilskud. Nævnet bemærkede indledningsvist, at man forudsatte, at lovligheden af de foreslåede ændringer var undersøgt af Kulturministeriet. På

baggrund af en forventning om, at den foreslåede ændring ville være af midlertidig karakter, havde Nævnet herudover kun få bemærkninger. Nævnet mente, at et foreslået kriterium om lyttertal burde udgå, fordi tallene, bl.a. i forbindelse med arbejdet i Arbejdsgruppen vedrørende den fremtidige lokalradio- og tv-ordning, har vist sig vanskelige og relativt bekostelige at måle. Nævnet henstillede, at det meget upræcise kriterium vedrørende programvirksomhedens indhold, ”stationens bidrag til den demokratiske debat i lokalsamfundet” blev tydeliggjort, idet man anbefalede, at der snarere lægges vægt på den pågældende stations udnyttelse af de genrer og former, der er gavnlige for det lokale demokrati, som eksempelvis referater fra det politiske liv, diskussionsudsendelser og kritiske, undersøgende udsendelser.

9. Internationalt samarbejde

Reguleringen af tv i Danmark sker indenfor rammerne af EU's TV Direktiv, og alene af den grund er det nyttigt for Radio- og TV Nævnet at stå i kontakt med tilsvarende myndigheder i andre lande. Også på andre områder som f.eks. lokal radio og tv er det værd at udveksle erfaringer med udenlandske kolleger, ikke mindst de nordiske. Denne internationale side af Nævnets arbejde varetages af sekretariatets medarbejdere som en vigtig del af opgaven med at opbygge et videns- og kompetencecenter på højt professionelt niveau.

EPRA

Radio- og TV Nævnet er medlem af European Platform of Regulatory Authorities (EPRA), som er en uformel sammenslutning for udveksling af informationer og drøftelse af praktiske løsninger af juridiske problemer med relation til radio og tv omfattende 49 mediereguleringsmyndigheder fra 38 lande i Europa med sekretariat hos Det Europæiske Medicinstitut i Düsseldorf. EPRA mødes hvert halve år under deltagelse af repræsentanter fra såvel EU som Europarådet og er hele året et effektivt netværk til udveksling af information. (Se nærmere på www.epra.org). I 2003 er startet en særlig gruppe om udviklingen af Digitalt Terrestrisk TV.

EPRA mødet i Napoli 7.-9. maj 2003 beskæftigede sig med fire emner: Hvorledes de konvergerede reguleringsmyndigheder (f.eks. OFCOM i England, AGICOM i Italien) fungerer, Selvregulering af tv-indhold m.h.t. børn og vold, Kontrol med public service stationernes programmer og udsigterne for dem i den digitale æra, og Sport og reklame på TV.

EPRA mødet i Nicosia (Cypern) 22.-24. oktober 2003 havde som plenum tema: De nye EU-medlemmers mediesituation og regulatorernes rolle. Desuden to arbejdsgrupper om Nye reklameteknikker og nye finansieringsmåder for programmer, og om Skjult reklame (hvor Mediesekretariatet præsenterede danske eksempler).

EU-kommissionen har inviteret "High Level"-representanter fra EPRA's medlemmer til drøftelser to gange om revisionen af TV-Direktivet, hvor Direktøren for Mediesekretariatet har deltaget.

Nordisk møde om radio- og tv-spørgsmål

Parallellerne til Radio- og TV Nævnet er Statens Medieforvaltning (Norge), Radio och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio och TV (Sverige), Teleförvaltningscentralen (Finland). Medarbejdere fra disse myndigheder og evt. fra kulturministerierne mødes en gang om året til gensidig udveksling af erfaringer, både om mediesituationen generelt og udvalgte emner.

Det nordiske møde i Finland (Helsinki) 5.-6.juni 2003 handlede om landerapporter, Nærradioen i forandring - kommercielle interesser i lokale medier, DTT og datacasting - juridiske synspunkter, Børn og skadelige fjernsynsprogrammer.